

Infurmaziuns davart la protecziun cunter il fimar passiv en il chantun Grischun (valaivel a partir dal 1. da schaner 2018)

Chaussas generalas

Cun l'intent da proteger las nunfimadras ed ils nunfimaders cunter il fimar passiv è vegnì introducì en il chantun Grischun per il 1. da mars 2008 in scumond da fimar en localitads serradas accessiblas al public sco er a l'intern ed a l'extern d'areals da scola e d'implants da sport da scola.

Il 1. da matg 2010 èn entradas en vigur per l'entira Svizra la lescha federala davart la protecziun cunter il fimar passiv e l'ordinaziun respectiva dal cussegl federal. La legislaziun federala fixescha disposiziuns minimalas davart la protecziun cunter il fimar passiv e dat als chantuns explicitamain la pussaivladad da relaschar regulaziuns pli severas.

Ils 2 da settember 2016 ha il cussegl grond deliberà la revisiun totala da la lescha da sanadad dal chantun Grischun e relaschè il suandant artitgel per la protecziun da las nunfimadras e dals nunfimaders:

Art. 9 da la lescha davart la protecziun da la sanadad en il chantun Grischun (lescha da sanadad)

¹ A l'intern ed a l'extern d'areals da scola e d'implants da sport da scola sco er da lieus da scuntrada e da tgira per uffants e per giuvenils èsi scumandà da fimar.

² Las vischnancas pon abolir il scumond da fimar tenor l'alineia 1 per arranschaments e per occurrenz che sa drizzan per gronda part a persunas creschidas ed – en cas da stabiliments da scola che han sulettamain ina purschida da furnaziun postobligatoria – en lieus definids a l'extern dal stabiliment da scola.

³ Manaschis per fimadras e fimaders tenor l'artitgel 3 da la lescha federala davart la protecziun cunter il fimar passiv n'èn betg admiss.

Questa nova regulaziun ha las suandantas consequenzas:

- il champ da validitad dal scumond da fimar sa drizza tenor la lescha federala davart la protecziun cunter il fimar passiv (CS 818.31);
- per locals da fimar valan las prescripziuns da l'ordinaziun federala davart la protecziun cunter il fimar passiv (OPFP; CS 818.311);
- en il chantun Grischun vala il scumond da fimar a l'intern ed a l'extern d'areals da scola e d'implants da sport da scola sco er da lieus da scuntrada e da tgira per uffants e giuvenils;

- en il chantun Grischun n'èn manaschis per fimadras e fimaders betg admess.

Cun il conclus dals 20 da zercladur 2017 (Prot. Nr. 554) ha la regenza mess en vigur la revisiun da la lescha da sanadad per il 1. da schaner 2008.

Las suandantas dumondas e respostas duain infurmar pli detagliadamain davart singuls secturs tematics.

1. Areal da scola, implants da sport da scola sco er lieus da scuntrada e da tgira per uffants e giuvenils

Tge èn lieus da scuntrada per uffants e giuvenils?

Lieus da scuntrada per uffants e giuvenils èn lieus da reuniun da giuvenils, locals da battasendas e.u.v.

Tge è in lieu da tgira per uffants e giuvenils?

La noziun dal "lieu da tgira" cumpiglia purschidas d'assistenza sco canortas, scolinas, maisas da mezdi e.u.v.

Dastgan vegnir endrizzads locals da fimar sin areals da scola, en implants da sport da scola sco er en lieus da scuntrada e da tgira per uffants e giuvenils?

Sin areals da scola, en implants da sport da scola sco er en lieus da scuntrada e da tgira per uffants e giuvenils èsi scumandà d'endrizzar locals da fimar separads. Questa regulaziun vala cunzunt er per scolas che porschan tant la furmaziun obligatorica sco er la furmaziun postobligatorica.

Dastgan las persunas d'instrucziun fimar en las localitads ch'èn reservadas per ellas?

Las persunas d'instrucziun na dastgan betg fimar en las localitads ch'èn reservadas per ellas. Sin areals da scola, en implants da sport da scola sco er en lieus da scuntrada e da tgira per uffants e giuvenils vala in scumond general da fimar.

Dastgi vegnir fimà a l'extern d'areals da scola (p.ex. sin la piazza da pausa) e d'implants da sport da scola sco er da lieus da scuntrada e da tgira per uffants e giuvenils?

Il scumond general da fimar vala er per ils areals externs da la scola, dals implants da sport da scola sco er dals lieus da scuntrada e da tgira per uffants e giuvenils.

Pon las vischnancas prevair excepziuns dal scumond da fimar per areals da scola e per implants da sport da scola sco er per lieus da scuntrada e da tgira per uffants e giuvenils?

Per arranschaments e per occurrenzas che sa drizzan per gronda part a persunas creschidas u per stabiliments da scola che han sulettamain ina purschida da furmaziun postobligatoria pon las vischnancas permetter excepziuns dal scumond da fimar, sch'i vegn fimà en lieus definids a l'extern dal stabiliment da scola.

En il rom da la permissiun han las vischnancas er da designar ils lieus, nua ch'igl è permess da fimar.

2. Execuziun da la protecziun da las nunfimadras e dals nunfimaders

Tge capita, sch'in giast respectivamain sch'ina clienta u in client n'observa betg il scumond da fimar?

Sch'ina fimadra u in fimader n'observa betg il scumond da fimar, sa fa ella u el culpaivel e vegn chastià cun ina multa fin 1000 francs.

Nua po in giast "inoltrar in plant", sch'el ha prendì piazza en in local da nunfimaders e sche auters giasts n'observan betg il scumond da fimar?

Il giast po far ina denunzia tar la procura publica u tar la polizia.

Ston ils manaschis inoltrar ina dumonda tar la vischnanca per ils locals da fimar, en ils quals i vegn servì (obligaziun da dumandar ina permissiun)?

La lescha federala davart la protecziun cunter il fimar passiv na prevesa nagina obligaziun da dumandar ina permissiun. I na sto pia betg vegnir inoltrada ina dumonda a la vischnanca, nun che la lescha communal da construcziun u la lescha d'ustaria prevesia ina tala obligaziun.

Tge capita, sch'in restaurant vegn manà sco local da fimar?

En il chantun Grischun èsi scumandà da manar locals da fimar. En cas d'ina cuntravenziun chastian las vischnancas in tal manaschi cun in multa fin 20 000 francs.